

Forslag til krav om skikkethet for eiere og styremedlemmer i regnskapsførerselskap – endring av regnskapsførerloven

1. Innledning

Regnskapsførerbransjen har oppdrag for et meget stort antall foretak, særlig små og mellomstore bedrifter, og har dermed en viktig funksjon i å opprettholde et ordnet næringsliv. Reguleringen av og tilsyn med regnskapsførerbransjen skal sikre at de næringsdrivende har tilgang på kompetente og skikkede samarbeidspartnere i utførelsen av sine regnskapsplikter etter bokføringsloven, regnskapsloven og skatte- og avgiftslovgivningen.

Det er et krav i regnskapsførerloven at daglig leder i et regnskapsførerselskap er autorisert regnskapsfører, og det gjelder et vandelskrav for å få og opprettholde en personlig autorisasjon som regnskapsfører. Loven stiller imidlertid ikke krav til skikkethet for eiere eller styremedlemmer tilsvarende det som gjelder for finansforetak mv. For eksempel vil en regnskapsfører som er funnet skyldig i straffbart forhold og som har fått sin autorisasjon som regnskapsfører tilbakekalt, fortsatt kunne eie eller være medlem av styret i et regnskapsførerselskap.

Et lovutvalg har utarbeidet forslag til ny regnskapsførerlov i NOU 2018: 9. Utvalget foreslår at den som står for "den daglige ledelsen av regnskapsførerforetaket skal være skikket", men lovutvalget har verken drøftet eller foreslått krav om skikkethet til eiere eller styremedlemmer.

Finanstilsynet foreslår i dette notatet krav til skikkethet for eiere og styremedlemmer i regnskapsførerselskap.

Forslaget innebærer ikke at Finanstilsynet løpende skal godkjenne personer som er eiere eller styremedlemmer. Behovet er å sikre Finanstilsynet en mulighet til å gripe inn dersom et regnskapsførerselskap har eier(e) eller styremedlemmer som ikke kan anses som skikket, i tillegg til det som er foreslått for den daglige ledelsen av et regnskapsførerselskap.

2. Bakgrunn

Finanstilsynet har gjennom tilsynsvirksomheten erfart at regnskapsførere som har fått sin autorisasjon tilbakekalt eller suspendert fortsatt har den reelle styringen og står for driften av regnskapsførerselskapet som eier, styremedlem og/eller ansatt, herunder som én av to daglige ledere. Det formelle kravet til ledelsen i regnskapsførerselskaper ivaretas ved at det ansettes eller leies inn en daglig leder som er autorisert regnskapsfører. Tilsvarende gjelder ved opprettelse av nye selskaper som overtar og viderefører regnskapsførervirksomheten fra selskaper som har mistet tillatelsen.

Kravet om at autoriserte regnskapsførerselskaper skal ha en daglig leder som er autorisert regnskapsfører er ikke videreført i lovutvalgets forslag. I stedet er det foreslått at en autorisert regnskapsfører skal ha ansvar for kvalitetsstyringen. Dersom lovforslaget vedtas som foreslått, vil det gjelde skikkethetskrav til daglig(e) leder(e) og til kvalitetsstyringsansvarlig fordi den kvalitetsansvarlige må være en autorisert regnskapsfører. Dersom regnskapsførerselskapet ikke oppfyller dette kravet, kan Finanstilsynet pålegge selskapet å bytte personer i den daglige ledelse, eller kalle selskapets autorisasjon tilbake.

Ingen av høringsinstansene omtalte behovet for å oppstille skikkethetskrav til andre enn daglig leder og kvalitetsstyringsansvarlig i sine uttalelser til lovforslaget.

De nevnte sakene som er under etterforskning av politiet, har aktualisert problemstillingen. Manglende virkemidler anses å være til skade for den nødvendige tilliten til bransjen. Se nærmere om begrunnelsen for forslaget i punkt 5.

3. Gjeldende rett

Det er et krav i regnskapsførerloven at daglig leder i et autorisert regnskapsførerselskap er autorisert regnskapsfører, jf. regnskapsførerloven § 6 første ledd nr. 1:¹

"§ 6 Regnskapsførerselskaper – vilkår for autorisasjon

Autoriserte regnskapsførerselskaper skal:

1. *ha en daglig leder som er autorisert regnskapsfører,*
 2. *ha som formål å føre regnskap for andre,*
 3. *være økonomisk vederheftig,*
 4. *ha fast kontorsted i Norge.*
- [...]"*

For å bli autorisert regnskapsfører er det et vilkår at vedkommende har "*ført en hederlig vandel*", jf. regnskapsførerloven § 4 første ledd nr. 4.

"§ 4 Regnskapsførere – vilkår for autorisasjon

Autoriserte regnskapsførere skal:

1. *være bosatt i en EØS-stat,*
 2. *ha fast kontorsted i Norge,*
 3. *være økonomisk vederheftig,*
 4. *ha ført en hederlig vandel,*
 5. *ikke være mindreårig eller fratatt rettslig handleevne etter vergemålsloven,*
 6. *ha gjennomført utdanning i henhold til forskrift som gis av Finanstilsynet,*
 7. *ha 2 års regnskapspraksis i henhold til forskrift som gis av Finanstilsynet.*
- [...]"*

Etter regnskapsførerloven § 7 annet ledd skal Finanstilsynet kalle tilbake autorisasjon som regnskapsførerselskap blant annet dersom selskapet ikke lenger oppfyller kravene om å ha en daglig leder som er autorisert regnskapsfører. Etter tredje ledd kan Finanstilsynet kalle tilbake autorisasjon som regnskapsfører dersom regnskapsføreren anses uskikket fordi vedkommende har gjort seg skyldig i straffbar handling og dette må antas å svekke den tillit som er nødvendig for yrkesutøvelsen, eller grovt eller gjentatte ganger har overtrådt regnskapsførers plikter etter lov eller forskrifter.

¹ I regnskapsførerforskriften § 1-3 er det gjort unntak fra daglig leder-kravet dersom nærmere vilkår er oppfylt, blant annet krav til størrelse (ansatte årsverk). Selskapene må ha en utpekt faglig leder som er autorisert regnskapsfører, og som rapporterer til daglig leder. I tillegg må minst ett styremedlem være autorisert regnskapsfører. Også boligbyggelag og advokatselskaper er unntatt fra daglig leder-kravet. For disse gjelder bare krav til autorisert faglig leder, og ikke krav til størrelse eller styret.

Adgangen til å kalle tilbake autorisasjonen gjelder tilsvarende for regnskapsførerselskaper, jf. fjerde ledd:

"§ 7 Tilbakekalling av autorisasjon

[...]

Finanstilsynet kan kalle tilbake autorisasjon som regnskapsfører dersom regnskapsføreren anses uskikket fordi vedkommende

- 1. har gjort seg skyldig i straffbar handling og dette må antas å svekke den tillit som er nødvendig for yrkesutøvelsen, eller*
- 2. grovt eller gjentatte ganger har overtrådt regnskapsførers plikter etter lov eller forskrifter.*

Finanstilsynets adgang til å kalle tilbake autorisasjon etter tredje ledd gjelder tilsvarende for regnskapsførerselskaper.

[...]"

Dersom en regnskapsfører eller et regnskapsførerselskap er siktet for et forhold som kan medføre tilbakekalling av autorisasjon, kan autorisasjonen etter § 8 suspenderes inntil straffesaken er avsluttet

4. Forslag til ny regnskapsførerlov

I forslaget til ny regnskapsførerlov (NOU 2018:9) benyttes begrepet "regnskapsselskap" og "statsautorisert regnskapsfører". Finanstilsynet har valgt begrepene i gjeldende lov i omtalen av lovutvalgets forslag og i det lovendringsforslaget som fremmes i dette notatet. I lovutvalgets forslag er dagens krav om at daglig leder skal være autorisert regnskapsfører erstattet med et krav om at den som står for den daglige ledelsen av selskapet skal være skikket:

"§ 2-2 Regnskapsselskap

Finanstilsynet gir godkjenning som regnskapsselskap til selskap eller annen juridisk person

- a) som har som formål å føre regnskap for andre*
- b) som er i stand til å oppfylle sine forpliktelser etterhvert som de forfaller*
- c) hvor den som står for den daglige ledelsen oppfyller vilkårene i § 3-3 om å være skikket."*

Lovutvalget foreslår at den som skal stå for den daglige ledelsen av et autorisert regnskapsførerselskap må oppfylle det samme skikkethetskravet som gjelder for personer som gis autorisasjon som regnskapsfører. Utvalget foreslår at det gjeldende vandelskravet erstattes av en mer presis bestemmelse om at godkjenning som autorisert regnskapsfører ikke skal gis til personer som er dømt for straffbart forhold som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve yrket på en forsvarlig måte, jf. NOU 2018:9 punkt 5.4.2 Forslaget innebærer en viss skjerpelse og presisering av vilkårene om å være skikket. Det foreslås en ny bestemmelse om at godkjenning ikke skal gis til personer som har utvist en atferd som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve yrket på en forsvarlig måte, jf. forslaget til § 3-3:²

"§ 3-3 Vilkår om å være skikket

Godkjenning som statsautorisert regnskapsfører skal ikke gis til personer som

² Et tilsvarende skikkethetskrav er foreslått for revisorer, jf. Prop. 37 LS (2019-2020).

- a) ikke er myndig
- b) ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser etter hvert som de forfaller
- c) er dømt for straffbart forhold som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve yrket på en forsvarlig måte
- d) har utvist en atferd som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve yrket på en forsvarlig måte

Ved vurderingen etter første ledd bokstav d, skal det særlig tas hensyn til om atferden har

- a) medført tilbakekall av en offentlig godkjenning eller tilsynsmessige sanksjoner
- b) bestått i regelbrudd som er konstatert ved forvaltningsvedtak eller rettsavgjørelse
- c) gitt grunnlag for at vedkommende er ilagt konkursskarantene eller annet virksomhetsforbud

Søker skal legge frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40."

Utvalget foreslår å videreføre fritt valg av foretaksform for selskaper og andre juridiske personer som søker om autorisasjon etter regnskapsførerloven. Utvalgets drøfting av krav til ledelsen mv., herunder begrunnelsen for ikke å videreføre kravet om autorisert daglig leder, fremkommer i avsnitt 4.1.2 i utredningen:

" Utvalget mener på denne bakgrunn at det vil være forsvarlig og ønskelig å oppheve kravet om at daglig leder skal ha autorisasjon som regnskapsfører. Hensynet til tillit og forsvarlig drift, tilsier imidlertid etter Utvalgets syn at den som utøver den daglige ledelsen i et regnskapsselskap bør oppfylle de samme krav til skikkethet som en statsautorisert regnskapsfører.

Daglig leder har fullt ansvar for at virksomheten drives i samsvar med lovens krav. Klare ansvarsforhold taler mot å erstatte kravet om autorisert daglig leder med et krav om autorisert faglig leder. Det bør være tydelig at ansvaret for den daglige ledelsen følger selskapslovgivningen, inkludert ansvaret for at virksomheten drives i samsvar med regnskapsførerloven. Utvalget går derfor ikke inn for å erstatte kravet om autorisert daglig leder med et krav om autorisert faglig leder.

Krav om at eiere eller styremedlemmer skal være statsautorisert regnskapsfører, vil etter Utvalgets syn innebære en uheldig begrensning av muligheten til å utvikle foretak hvor regnskapsføringen bare utgjør en del av virksomheten. Utvalget mener derfor at det heller ikke bør innføres slike krav i loven."

Lovutvalget foreslår i hovedsak å videreføre Finanstilsynets myndighet etter gjeldende regnskapsførerlov til å kalle tilbake godkjenningen til statsautoriserte regnskapsførere og regnskapsselskaper, jf, forslag til § 6-2:

"§ 6-2 Tilbakekall av godkjenningen som regnskapsselskap

Finanstilsynet kan kalle tilbake godkjenningen

hvis et regnskapsselskap

a) ikke lenger oppfylder vilkårene i § 2-2

b) må anses uskikket fordi regnskapsselskapet

har overtrådt sine plikter etter gjeldende lovkrav og overtredelsen er grov eller flere overtredelser til sammen er grove"

I merknaden til bestemmelsen uttaler lovutvalget at:

" Etter første ledd bokstav c behøver ikke daglig leder være statsautorisert regnskapsfører, men vedkommende skal uansett oppfylle de samme kravene til skikkethet. Ordinær politiattest for daglig leder må følge søknaden om godkjenning som regnskapsselskap. Ved bytte av daglig leder, legger den som er tilsatt frem politiattest for regnskapsselskapet ved styret.

Finanstilsynet skal ikke foreta egen skikkethetsvurdering når et regnskapsselskap bytter daglig leder.

Vilkåret må også oppfylles løpende under driften. Hvis daglig leder for eksempel blir dømt for straffbart forhold som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve yrket på en forsvarlig måte, kan godkjenningen til regnskapsselskapet kalles tilbake etter § 6-2 første ledd bokstav a, eller regnskapsselskapet kan pålegges å bytte daglig leder etter finanstilsynsloven § 4 første ledd nr. 7. Regnskapsselskapet vil kunne hindre dette ved selv å bytte daglig leder. Vilkåret om en skikket daglig leder er rettet mot regnskapsselskapet, og skal bidra til tillit og at virksomheten drives forsvarlig. Vilkåret er tilpasset forslaget om at daglig leder ikke lenger må være statsautorisert regnskapsfører."

5. Finanstilsynets vurderinger

Generelt

Finanstilsynet har i dag ikke hjemmel til å avslå søknader om autorisasjon fra selskaper som oppfyller de objektive lovvilklårene. Dette gjelder selv om eiere eller styremedlemmer er dømt for overtredelser av for eksempel regnskaps-, bokførings-, skatte- og avgiftslovgivning eller straffeloven. Finanstilsynet har heller ikke hjemmel til å forhindre personer som er dømt for lovbrudd å være eiere, styremedlemmer eller daglig leder i regnskapsførerselskaper så lenge det også er en annen daglig leder som er autorisert regnskapsfører.

Dette medfører at Finanstilsynet står uten effektive virkemidler i de nevnte situasjoner. Finanstilsynet mener manglende inngrepsmulighet er uheldig for tilliten til det aktuelle regnskapsførerselskapet og den tilliten regnskapsførerbransjen er avhengig av hos offentlige myndigheter og andre. Også formålet med autorisasjonsordningen og Finanstilsynets rolle som tilsynsmyndighet svekkes. Etter Finanstilsynets syn, tilsier viktige samfunnshensyn at personer som har drevet kriminell virksomhet hindres fra å eie eller lede et autorisert regnskapsførerselskap.

Bekjempelse av økonomisk kriminalitet er et delmål for Finanstilsynets virksomhet.³

Regnskapsførere og regnskapsførerselskap har en viktig rolle i å avdekke og hindre økonomisk kriminalitet, men kan også bidra til å tilrettelegge for at det kan skje. Regnskapsførere og andre profesjonelle tjenestetilbydere, er såkalte "gatekeepers" som kan lette tilgangen til det finansielle systemet i hvitvaskingsammenheng.⁴ Finanstilsynets arbeid for betryggende regnskapsføring skal bidra til å forebygge og avdekke økonomisk kriminalitet, og et skikkethetskrav som foreslås her vil styrke arbeidet mot økonomisk kriminalitet.

På denne bakgrunn bør det gis hjemmel for Finanstilsynet til å kunne avslå søknader om autorisasjon dersom selskapet eies eller ledes av personer som ikke anses skikket. Finanstilsynet bør også ha adgang til å gripe inn dersom eiere, styremedlemmer eller en daglig leder i autoriserte regnskapsførerselskaper ikke lenger anses skikket. Det samme gjelder faglig leder i selskaper som er unntatt fra daglig leder-kravet.

At personer som kan påvirke den konsesjonspliktige virksomheten skal være skikket er et gjennomgående krav på øvrige tilsynsområder i Finanstilsynet. Lovforslaget vil bidra til å hindre at kriminelle miljøer benytter regnskapsførere og regnskapsførerselskap i tilretteleggelsen av økonomisk kriminalitet.

Forholdet til prosess med ny regnskapsførerlov

³ <https://www.finanstilsynet.no/contentassets/3e71efd6ab814bee8d4773f656f5ccf2/finanstilsynets-strategi-2019-2022.pdf>

⁴ <https://www.regjeringen.no/contentassets/135de8ebfaad4579b0cbcb14e3748bd/no/pdfs/nou201620160027000dddpdfs.pdf>

Som redegjort for i punkt 4 foreligger det forslag til ny regnskapsførerlov som har vært på høring. Høringsfristen var 20.10.2018. Skikkethetskrav for eiere og styremedlemmer var ikke en del av forslaget, og ble heller ikke reist i høringen av forslag til ny regnskapsførerlov eller gjennom tilsynets deltakelse i lovutvalget.

Kravet til en persons adferd for å få og beholde en personlig konsesjon er utformet likt i gjeldende revisorlov og regnskapsførerlov. I forvaltningen av de to lovene er det en fordel at kravene er samordnet, særlig fordi det ikke er uvanlig at en person har godkjenninger etter begge lovene. Det er det samme lovutvalget som har foreslått ny regnskapsførerlov og ny revisorlov, og skikkeketsbestemmelsen er utformet likt i begge lovforslagene. Det er forventet at ny revisorlov vedtas i løpet av høsten⁵. Ny revisorlov vil tidligst kunne tre ikraft fra 1. januar 2021. Finanstilsynets forslag bygger på ordlyden i det skikkeketskravet som departementet har tatt inn i proposisjonen til ny revisorlov jf. Prop 37 LS, og som er det samme som er foreslått av lovutvalget.

Det antas at det vil gå noe tid før Finansdepartementets arbeid med lovproposisjon til ny regnskapsførerlov blir ferdigstilt.

For ikke å måtte avvente nødvendig hjemmel inntil ny regnskapsførerlov vedtas og trer i kraft, har Finanstilsynet utarbeidet et forslag til endring i gjeldende regnskapsførerlov, som også inkluderer en samordning av skikkeketskravet med det som det er lagt opp til i ny revisorlov.⁶

Finanstilsynet legger til grunn at forslaget til skikkeketskrav eventuelt vil kunne tilpasses forslaget til ny regnskapsførerlov § 2-2 dersom departementet vurderer det som hensiktsmessig å behandle Finanstilsynets forslag sammen med lovutvalgets lovforslag.

Nærmere om forslaget

Etter Finanstilsynets syn bør kravet om skikkeketskrav for eiere og styremedlemmer ta utgangspunkt i den skikkeketsvurderingen som er foreslått i lovforslaget § 3-3, men slik at kretsen av de personer som omfattes utvides til å gjelde eiere og styremedlemmer i tillegg til daglig leder. Det vises til at lovutvalget har foreslått at det gjeldende vandelskravet erstattes av en mer presis bestemmelse om at autorisasjon som regnskapsfører ikke skal gis til personer som er dømt for straffbart forhold eller har utvist en adferd som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve yrket på en forsvarlig måte.

Regnskapsføring drives i dag blant annet i aksjeselskaper, ansvarlige selskaper (med og uten delt ansvar), samvirkeforetak (regnskapslagene) og boligbyggelag.

Skikkeketskravet bør omfatte eiere med en eierandel på 10 prosent eller mer i aksjeselskaper og ansvarlige selskaper, samt deltakere i samvirkeforetak mv. For innehavere av enkeltpersonforetak vil den personlige autorisasjonen, herunder tilhørende skikkeketskrav, være forutsetning for virksomheten i enkeltpersonforetaket som er godkjent som regnskapsførerforetak. Det vises til lovutvalgets utkast § 2-2 annet ledd inntatt over.

Finanstilsynet foreslår en enkel regel basert på eierandel, og ikke vurderingsbaserte krav knyttet til andre forhold som avtale, stemmerettsregler med videre selv om også dette kan gi grunnlag for vesentlige innflytelse i et selskap. Eierandel over 10 prosent tilsvarer "kvalifisert eierandel" etter reguleringen av finansforetak og verdipapirforetak. Det antas at dette er tilstrekkelig til å favne de relevante eierstrukturene i regnskapsførerbransjen.

⁵<https://www.stortinget.no/no/Saker-ogpublikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Avgivelsesfrister/?yw=all&coid=FINANS>

⁶Det er ikke foreslått skikkeketskrav for ledelsen/eiere i revisjonsselskaper, men samordningen gjelder skikkeketskrav for personlige tillatelser etter de to regelsettene.

Det er i dag over 2.700 autoriserte regnskapsførerselskaper. På grunn av det store antallet selskaper under tilsyn, er det ikke hensiktsmessig med et generelt krav om at Finanstilsynet løpende skal godkjenne skikketheten til de personene som til enhver tid er eiere, styremedlemmer eller i ledelsen i regnskapsførerselskap. Dette vil kreve betydelige ressurser og gå lengre enn det behovet som er identifisert. Forslaget er basert på at Finanstilsynets skikkethetsvurdering begrenses til behandling av søknader om autorisasjon og i de tilfeller der det foreligger informasjon som tilsier at bruk av hjemmelen bør vurderes. Skikkethetskravet er imidlertid et løpende krav for regnskapsførerselskapene, og innebærer at selskapene selv må vurdere om kravet er oppfylt som del av den løpende virksomhetsstyringen. Det vises til utvalgets merknad til utkast til ny regnskapsførerlov § 2-2 gjengitt i punkt 4.

Typiske situasjoner hvor skikkethetskravet vil kunne anvendes er hvor en person er dømt for overtredelse av regnskapsfører-, regnskaps-, bokførings-, skatte- eller avgiftslovgivningen, i tillegg til straffeloven. For å oppnå en lik og fast forvaltningspraksis bør praksis fra autorisasjonssaker for regnskapsførere ligge til grunn ved vurdering av skikkethetskravet for eiere, styremedlemmer og andre i ledelsen som ikke er autoriserte regnskapsførere.

Formålet med den foreslåtte bestemmelsen er å beskytte de interessene som autorisasjonsordningen skal sikre, og ivareta tilliten til autorisasjonsordningen. Selv om vedtaket vil oppfattes som en negativ reaksjon for det aktuelle regnskapsførerselskapet, og også den aktuelle personen, er ikke vedtaket straffemotivert. Bruk av hjemmelen vil derfor ikke være en administrativ sanksjon som faller inn under forvaltningsloven kapittel IX.

Regnskapsførervirksomhet er ikke særskilt regulert i EØS-lovgivningen, men er omfattet av yrkeskvalifikasjonsloven (lov 16. juni 2017 nr. 69 om godkjenning av yrkeskvalifikasjoner). Loven gjennomfører EØS' yrkeskvalifikasjonsdirektiv og gjelder ved siden av regnskapsførers forskriften §§ 1-4 og 1-5 om autorisasjon av regnskapsførere. EØS-lovgivningen er ikke til hinder for å gjennomføre skikkethetskrav til eiere og styremedlemmer i samsvar med det som foreslås.

I forslaget til ny regnskapsførerlov er grunnlaget for tilbakekall av regnskapsførerselskapers autorisasjon knyttet til vilkårene for å få autorisasjon, herunder det nye skikkethetskravet. I forslaget til endringer i eksisterende regnskapsførerlov, er det i tillegg tatt inn nødvendige tilpasninger til tilbakekallsreglene, jf. utkast til § 7 fjerde og femte ledd. Tilbakekallsreglene som foreslås anses materielt å tilsvare tilbakekallsbestemmelsene som er forslått i NOU 2018:9.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser

For samfunnet:

Som det fremgår over, er innføringen av skikkethetskrav for styremedlemmer og eiere av regnskapsførerselskap motivert av sterke samfunnsmessige hensyn. En tilsiktet konsekvens av forslaget er å styrke tilliten til regnskapsførerinstittuttet og at regnskapsførervirksomhet drives forsvarlig.

Skikkethetskrav vil øke etablerings- og driftskostnader for regnskapsførerselskap, og vil isolert sett kunne medføre at de økte kostnadene blir veltet over på oppdragsgiverne. Finanstilsynet har ikke foretatt beregninger av mulige kostnader. Finanstilsynet antar kostnadene ikke er av vesentlig størrelse og at disse vil oppveies av den samfunnsmessige nytten av tiltaket, herunder gevinst vunnet gjennom å motvirke økonomisk kriminalitet.

For regnskapsførerselskaper:

Kravene som stilles for å etablere og drive regnskapsførervirksomhet vil øke. Dette vil i hovedsak gi seg utslag i forbindelse med søknad om autorisasjon som regnskapsførerselskap fordi det må sendes inn dokumentasjon også for styremedlemmer og aktuelle eiere. Finanstilsynet har utarbeidet Altinn-skjemaer for egnethetsvurderinger for ulike typer av foretak under tilsyn som vil kunne benyttes. Dokumentasjonsbyrden antas ikke å være særlig belastende, og oppveies etter Finanstilsynets syn av den samfunnsmessige nytten det er å hindre at personer som må anses uskikket, kan eie eller være i styret i et autorisert regnskapsførerselskap.

For Finanstilsynet:

Finanstilsynet legger til grunn at innføringen av skikkethetskrav ikke vil kreve vesentlig økte forvaltningsressurser i søknadsbehandlingen. Det antas at innføring av krav om skikkethet for styremedlemmer og eiere derimot vil kunne bidra til å redusere ressursbruken ved oppfølging av regnskapsførerselskaper hvor det vurderes tilbakekall av autorisasjon ved at tilsynets virkemiddelbruk og hjemmel for inngripen styrkes.

7. Utkast til lovendringer

Forslag til endring av regnskapsførerloven:

§ 6 første ledd skal lyde:

"Autoriserte regnskapsførerselskaper skal:

- 1. ha en daglig leder som er autorisert regnskapsfører,*
- 2. ha en daglig ledelse, styremedlemmer og eiere som oppfyller vilkårene i § 4 første ledd nr. 4. om å være skikket.*

Tidligere første ledd nr. 2 blir ny nr. 3 osv.

§ 6 andre ledd skal lyde:

"Eiere som nevnt i første ledd nr. 2 omfatter eiere eller deltakere som representerer 10 prosent eller mer av kapitalen eller eierandelene i autorisert regnskapsførerselskap. Finanstilsynet kan kreve at det legges frem ordinær politiattest etter politiregisterloven § 40 for personer som omfattes av første ledd nr. 2."

Tidligere annet ledd blir nytt tredje ledd osv.

§ 7 fjerde ledd skal lyde:

"Finanstilsynets adgang til å kalle tilbake autorisasjon etter tredje ledd gjelder tilsvarende for regnskapsførerselskaper. Finanstilsynet kan kalle tilbake selskapets autorisasjon dersom personer som nevnt i § 6 første ledd nr. 2 er dømt for straffbare handlinger eller på annen måte har utvist atferd som gir grunn til å anta at vedkommende ikke kan utøve rollen som eier, styremedlem eller daglig ledelse på en forsvarlig måte."

§ 7 nytt femte ledd skal lyde:

"Ved vurderingen etter fjerde ledd, skal det særlig tas hensyn til om atferden har
a) medført tilbakekall av en offentlig godkjenning eller tilsynsmessige sanksjoner
b) bestått i regelbrudd som er konstatert ved forvaltningsvedtak eller rettsavgjørelse
c) gitt grunnlag for at vedkommende er ilagt konkurskarantene eller annet
virksomhetsforbud."

Tidligere femte ledd blir nytt sjette ledd osv.